

LEGE nr. 192 din 16 mai 2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator

▶(la data 30-iul-2015 a se vedea referinte de aplicare din Statut din 2015)

▶(la data 22-mai-2006 actul a fost promulgata de Decretul 738/2006)

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

(1) Medierea reprezintă o modalitate de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terțe persoane specializate în calitate de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate, confidențialitate și având liberul consimțământ al părților.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 1, alin. (1) din capitolul I modificat de Art. I, punctul 1. din Legea 370/2009)

(2) Medierea se bazează pe încrederea pe care părțile o acordă mediatorului, ca persoană aptă să faciliteze negocierile dintre ele și să le sprijine pentru soluționarea conflictului, prin obținerea unei soluții reciproc convenabile, eficiente și durabile.

Art. 2

▶(la data 09-aug-2014 Art. 2, alin. (1) din capitolul I abrogat de Actul din Decizia 266/2014)

(1¹) Dovada participării la ședința de informare privind avantajele medierii se face printr-un certificat de informare eliberat de mediatorul care a realizat informarea. Dacă una dintre părți refuză în scris participarea la ședința de informare, nu răspunde invitației prevăzute la art. 43 alin. (1) ori nu se prezintă la data fixată pentru ședința de informare, se întocmește un proces-verbal, care se depune la dosarul instanței.

▶(la data 09-aug-2014 Art. 2, alin. (1²) din capitolul I abrogat de Actul din Decizia 266/2014)

(1³) Efectuarea procedurii de informare asupra avantajelor medierii poate fi realizată de către judecător, procuror, consilier juridic, avocat, notar, caz în care aceasta se atestă în scris.

(1⁴) Serviciile prestate conform dispozițiilor alin. (1) și (1¹) sunt gratuite, neputându-se percepe onorarii, taxe sau orice alte sume, indiferent de titlul cu care s-ar putea solicita.

▶(la data 01-iul-2013 Art. 2, alin. (1²) din capitolul I completat de Art. 1, punctul 4. din Legea 214/2013)

(2) Prevederile prezentei legi sunt aplicabile și conflictelor din domeniul protecției consumatorilor, în cazul în care consumatorul invocă existența unui prejudiciu ca urmare a achiziționării unor produse sau servicii defectuoase, a nerespectării clauzelor contractuale ori a garanțiilor acordate, a existenței unor clauze abuzive cuprinse în contractele încheiate între consumatori și agenții economici ori a încălcării altor drepturi prevăzute de legislația națională sau a Uniunii Europene în domeniul protecției consumatorilor.

(3) Persoanele fizice sau persoanele juridice au dreptul de a-și soluționa disputele prin mediere atât în afara, cât și în cadrul procedurilor obligatorii de soluționare amiabilă a conflictelor prevăzute de lege.

(4) Nu pot face obiectul medierii drepturile strict personale, cum sunt cele privitoare la statutul persoanei, precum și orice alte drepturi de care părțile, potrivit legii, nu pot dispune prin convenție sau prin orice alt mod admis de lege.

(5) În orice convenție ce privește drepturi asupra cărora părțile pot dispune, acestea pot introduce o clauză de mediere, a cărei validitate este independentă de validitatea contractului din care face parte.

Art. 3

Activitatea de mediere se desfășoară în mod egal pentru toate persoanele, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială.

Art. 4

(1) Medierea reprezintă o activitate de interes public.

(2) În exercitarea atribuțiilor sale, mediatorul nu are putere de decizie în privința conținutului înțelegerii la care vor ajunge părțile, dar le poate îndruma să verifice legalitatea acesteia, potrivit art. 59.

Art. 5

(1) Medierea poate avea loc între două sau mai multe părți.

(2) Părțile au dreptul să își aleagă în mod liber mediatorul.

(3) Medierea se poate realiza de către unul sau mai mulți mediatori.

Art. 6

Organele judiciare și arbitrale, precum și alte autorități cu atribuții jurisdicționale informează părțile asupra posibilității și a avantajelor folosirii procedurii medierii și le îndrumă să recurgă la această cale pentru soluționarea conflictelor dintre ele.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 6 din capitolul I modificat de Art. I, punctul 2. din Legea 370/2009)

*) Dispozițiile art. 6, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 370/2009, intră în vigoare la 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 6 din capitolul I a se vedea referinte de aplicare din Art. I, punctul 34. din Legea 370/2009)

CAPITOLUL II: Profesia de mediator

SECȚIUNEA 1: Dobândirea, suspendarea și încetarea calității de mediator

Art. 7

Poate deveni mediator persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

▶(la data 01-oct-2012 Art. 7 din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. I, punctul 2. din Legea 115/2012)

a) are capacitate deplină de exercițiu;

b) are studii superioare;

c) are o vechime în muncă de cel puțin 3 ani;

▶(la data 06-dec-2009 Art. 7, litera C. din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. I, punctul 3. din Legea 370/2009)

d) este aptă, din punct de vedere medical, pentru exercitarea acestei activități;

e) se bucură de o bună reputație și nu a fost condamnată definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni de natură să aducă atingere prestigiului profesiei;

▶(la data 01-feb-2014 Art. 7, litera E. din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. 84, punctul 2. din titlul II din Legea 255/2013)

f) a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor, în condițiile legii, sau un program postuniversitar de nivel master în domeniu, acreditate conform legii și avizate de Consiliul de mediere;

▶(la data 06-dec-2009 Art. 7, litera F. din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. I, punctul 3. din Legea 370/2009)

g) a fost autorizată ca mediator, în condițiile prezentei legi.

Art. 8

(1) Persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 7 vor fi autorizate ca mediatori de către Consiliul de mediere, după achitarea taxei de autorizare, al cărei quantum va fi stabilit prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(2) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau ai Confederației Elvețiene, posesori ai unui document de calificare în profesia de mediator, obținut în unul dintre aceste state, dobândesc, în contextul dreptului de stabilire, accesul la profesie în România, după recunoașterea acestor documente de către Consiliul de mediere, conform Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare.

▶(la data 02-feb-2010 Art. 8, alin. (2) din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. II, punctul 1. din Ordonanta 13/2010)

(3) Documentele de calificare obținute în profesia de mediator în alt stat decât România ori într-un stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană de către persoanele prevăzute la alin. (2) se recunosc în condițiile prevăzute la alin. (5), care se aplică în mod corespunzător. Dacă abilitățile și cunoștințele nu corespund cerințelor de calificare prevăzute de legea română, Consiliul de mediere ia în considerare și experiența profesională dobândită de solicitant și îi poate cere să dovedească faptul că îndeplinește toate aceste cerințe.

▶(la data 02-feb-2010 Art. 8, alin. (3) din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. II, punctul 1. din Ordonanta 13/2010)

(4) Prevederile alin. (2) și (3) se aplică și cetățenilor români, posesori ai documentelor de calificare în profesia de mediator, obținute într-un stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană, după caz, într-un stat terț.

▶(la data 02-feb-2010 Art. 8, alin. (4) din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. II, punctul 1. din Ordonanta 13/2010)

(5) Cetățeanul unui stat terț, care a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor în străinătate sau care a dobândit calitatea de mediator în străinătate și dorește să desfășoare activitate de mediere cu caracter permanent în România, dobândește acces la profesie în următoarele condiții:

a) prezintă titlul de studii, însoțit de atestatul de echivalare eliberat de Ministerul Educației și Cercetării;

b) prezintă conținutul programei de formare parcurse, inclusiv durata pregătirii și, după caz, documentele care atestă dobândirea calității de mediator. Consiliul de mediere evaluează conținutul programei de formare prezentate, inclusiv durata pregătirii, comparând cunoștințele și abilitățile atestate de aceste documente cu cerințele stabilite conform legii române, și hotărăște, dacă este cazul, accesul în profesie. Condițiile de echivalare ori compensare a calificării, în situația în care cunoștințele și abilitățile atestate nu corespund cerințelor de calificare prevăzute de legea română, vor fi stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(6) Mediatorul străin poate desfășura în România activitatea de mediere cu caracter ocazional, sub forma prestării de servicii, în baza documentului care atestă că exercită legal această profesie în statul de origine sau de proveniență, fiind exceptat de la cerințele de autorizare și de înscriere prevăzute în lege, având însă obligația înștiințării, în scris, a Consiliului de mediere cu privire la desfășurarea acestei activități.

(7) Cetățenii altor state ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau ai Confederației Elvețiene, posesori ai unui document de calificare ca mediator, obținut în unul dintre aceste state sau în România, dobândesc calitatea de mediator în România, în condițiile prevăzute la alin. (2)-(6).

▶(la data 02-feb-2010 Art. 8, alin. (7) din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. II, punctul 1. din Ordonanta 13/2010)

(8) Cetățenii prevăzuți la alin. (7), care au dobândit calitatea de mediator în România, pot desfășura activitatea de mediere cu caracter permanent în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European, dacă în aceste state dobândirea acestei calități nu este reglementată, în baza documentului care atestă că exercită legal această profesie în România.

(9) Pentru mediatorii autorizați în condițiile art. 7 și 72 alin. (2), documentul de calificare prin care se atestă dobândirea competențelor profesionale ca mediator este eliberat de către Consiliul de mediere în condițiile stabilite de standardele de formare în domeniul medierii.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 8, alin. (6) din capitolul II, secțiunea 1 completat de Art. I, punctul 4. din Legea 370/2009)

(10) În cazul în care este necesară verificarea documentelor depuse în vederea autorizării, aceasta se poate realiza și prin Sistemul de informare în cadrul pieței interne, în condițiile legii.

▶(la data 02-feb-2010 Art. 8, alin. (9) din capitolul II, secțiunea 1 completat de Art. II, punctul 2. din Ordonanta 13/2010)

Art. 8¹

(1) Autorizația se eliberează solicitantului în cel mult 30 de zile calendaristice de la data constatării îndeplinirii de către acesta a tuturor condițiilor stabilite de lege și de regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(2) Termenul poate fi prelungit o singură dată, pentru o perioadă de maximum 15 zile calendaristice. Valabilitatea documentelor depuse inițial nu este afectată de această prelungire. Prolungirea termenului de autorizare, precum și durata acestei prelungiri se motivează în mod corespunzător și se notifică solicitantului înainte de expirarea termenului inițial.

(3) În cazul în care solicitantul nu îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege sau cererea formulată de acesta nu este însoțită de actele doveditoare, Consiliul de mediere comunică persoanei interesate refuzul motivat de autorizare sau, după caz, necesitatea completării dovezilor impuse de lege.

(4) Hotărârea de refuz, respectiv de retragere a autorizației de mediator poate fi atacată la instanța judecătorească competentă, în conformitate cu procedura prevăzută de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

▶(la data 02-feb-2010 Art. 8 din capitolul II, secțiunea 1 completat de Art. II, punctul 3. din Ordonanta 13/2010)

Art. 9

(1) Formarea profesională a mediatorilor se asigură prin cursuri de formare profesională organizate de către furnizorii de formare și de către instituțiile de învățământ superior acreditate.

(2) Cursurile și programele de formare profesională a mediatorilor vor fi autorizate de către Consiliul de mediere cu respectarea standardelor de formare profesională în domeniu, elaborate de către acesta.

(3) Structura cursului de formare profesională va fi întocmită conform prevederilor privind formarea adulților.

(4) Consiliul de mediere va emite documentele care atestă competența profesională a mediatorilor.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 9 din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. I, punctul 5. din Legea 370/2009)

Art. 10

Instituțiile și celelalte persoane juridice care desfășoară, conform art. 9, programe de formare profesională a mediatorilor se înscriu de către Consiliul de mediere pe o listă, care va fi pusă la dispoziția celor interesați la sediul său, al instanțelor judecătorești și al autorităților administrației publice locale, precum și la sediul Ministerului Justiției și pe pagina de internet a acestuia.

▶(la data 01-oct-2012 Art. 10 din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. I, punctul 3. din Legea 115/2012)

Art. 11

(1) Consiliul de mediere are dreptul să verifice modul de organizare și desfășurare a cursurilor și de aplicare a standardelor de formare inițială și continuă și poate solicita, dacă este cazul, retragerea autorizației, potrivit standardelor de formare în domeniul medierii și procedurilor elaborate de către Consiliul de mediere.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 11, alin. (1) din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. I, punctul 6. din Legea 370/2009)

(2) Retragerea autorizației ori expirarea perioadei pentru care a fost acordată atrage radierea de pe lista prevăzută la art. 10.

Art. 12

(1) Mediatorii autorizați sunt înscriși în Tabloul mediatorilor, întocmit de Consiliul de mediere și publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

▶(la data 17-oct-2011 Art. 12, alin. (1) din capitolul II, secțiunea 1 a se vedea referințe de aplicare din Hotărârea 2670/2011)

(2) În tabloul prevăzut la alin. (1) se menționează următoarele date:

a) numele și prenumele mediatorului;

b) sediul profesional;

c) pregătirea de bază a mediatorului, instituțiile la care s-a format și titlurile cu care le-a absolvit;

d) domeniul medierii în care acesta este specializat;

e) durata experienței practice în activitatea de mediere;

f) limba străină în care este capabil să desfășoare medierea;

g) calitatea de membru al unei asociații profesionale în domeniul medierii, precum și, după caz, al altor organizații;

h) existența unei cauze de suspendare.

(3) Consiliul de mediere are obligația să actualizeze periodic și cel puțin o dată pe an Tabloul mediatorilor și să îl pună la dispoziție celor interesați la sediul său, al instanțelor judecătorești, al autorităților administrației publice locale, precum și la sediul Ministerului Justiției și pe pagina de Internet a acestuia.

(4) Profesia de mediator se exercită numai de către persoana care a dobândit calitatea de mediator autorizat, în condițiile prezentei legi.

(5) Exercitarea profesiei de mediator de către persoane care nu au dobândit calitatea de mediator autorizat, în condițiile prezentei legi, constituie infracțiune și se sancționează potrivit legii penale.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 12, alin. (3) din capitolul II, secțiunea 1 completat de Art. I, punctul 7. din Legea 370/2009)

Art. 13

Exercitarea profesiei de mediator este compatibilă cu orice altă activitate sau profesie, cu excepția incompatibilităților prevăzute prin legi speciale.

Art. 14

(1) Exercitarea calității de mediator se suspendă:

a) în cazul unei incompatibilități prevăzute de lege; în acest caz, mediatorul este obligat să încunoștințeze, în termen de 3 zile, Consiliul de mediere, în legătură cu această incompatibilitate;

b) la cerere, făcută în scris de către mediator;

c) ca sancțiune disciplinară, în condițiile stabilite la art. 39 alin. (1) lit. c).

(2) Exercitarea calității de mediator se suspendă de drept, în cazul în care împotriva mediatorului s-a luat măsura arestării preventive sau a arestului la domiciliu, până la soluționarea procesului penal, potrivit legii.

▶(la data 01-feb-2014 Art. 14, alin. (2) din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. 84, punctul 3. din titlul II din Legea 255/2013)

Art. 15

Calitatea de mediator încetează:

a) la cerere, prin renunțare făcută în scris de către mediator;

b) prin deces;

c) în cazul în care nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art. 7 lit. a) și d);

d) ca sancțiune disciplinară, în condițiile stabilite la art. 39 alin. (1) lit. d);

e) în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă sa dispus condamnarea sau amânarea aplicării pedepsei pentru o infracțiune care aduce atingere prestigiului profesiei sau s-a dispus aplicarea unei pedepse privative de libertate.

▶(la data 01-feb-2014 Art. 15, litera E. din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. 84, punctul 4. din titlul II din Legea 255/2013)

Art. 16

(1) Suspendarea, precum și încetarea calității de mediator se dispun sau, după caz, se constată de către Consiliul de mediere.

(2) În caz de încetare a calității de mediator, numele acestuia se radiază din tabloul mediatorilor.

Art. 16¹

În ceea ce privește procedurile și formalitățile de autorizare, precum și exercitarea profesiei de mediator, prevederile prezentei legi se completează cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România.

▶(la data 02-feb-2010 Art. 16 din capitolul II, secțiunea 1 completat de Art. II, punctul 4. din Ordonanța 13/2010)

SECȚIUNEA 2: Consiliul de mediere

Art. 17

(1) În vederea organizării activității de mediere se înființează Consiliul de mediere, organism autonom cu personalitate juridică, de interes public, cu sediul în municipiul București.

▶(la data 27-iul-2007 Art. 17, alin. (1) din capitolul II, secțiunea 2 a se vedea referințe de aplicare din Regulament din 2007)

(2) Consiliul de mediere se organizează și funcționează potrivit prevederilor prezentei legi, precum și ale regulamentului său de organizare și funcționare.

(3) Consiliul de mediere este format din 9 membri titulari și 3 membri supleanți, aleși prin vot direct și secret de mediatorii cu drept de vot, în condițiile prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de mediere.

▶(la data 01-oct-2012 Art. 17, alin. (3) din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 4. din Legea 115/2012)

(4) Mandatul membrilor Consiliului de mediere este de 4 ani.

▶(la data 01-oct-2012 Art. 17, alin. (4) din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 4. din Legea 115/2012)

(4¹) Revocarea Consiliului de mediere sau a oricăruia dintre membrii acestuia se poate face la inițiativa unei părți din numărul mediatorilor autorizați, decizia fiind adoptată cu o majoritate de jumătate plus unu din numărul mediatorilor autorizați.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 17, alin. (4) din capitolul II, secțiunea 2 completat de Art. I, punctul 9. din Legea 370/2009)

(5) Situațiile în care calitatea de membru al Consiliului de mediere încetează în timpul exercitării mandatului, precum și procedura revocării sunt stabilite prin regulamentul prevăzut la alin. (2).

(6) Pot face parte din Consiliul de mediere numai mediatorii autorizați care îndeplinesc condițiile stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de mediere.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 17, alin. (6) din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 10. din Legea 370/2009)

(7) Consiliul de mediere își exercită mandatul până la preluarea mandatului de către noul consiliu de mediere.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 17, alin. (7) din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 10. din Legea 370/2009)

Art. 18

(1) Consiliul de mediere va alege un președinte și un vicepreședinte și va desemna dintre membrii săi o comisie cu activitate permanentă, care pregătește lucrările Consiliului de mediere. Durata mandatului membrilor comisiei este de 2 ani.

▶(la data 01-oct-2012 Art. 18, alin. (1) din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 5. din Legea 115/2012)

(2) În structura Consiliului de mediere funcționează un secretariat tehnic, alcătuit dintr-un număr de persoane stabilit prin organigramă și aprobat de Consiliul de mediere.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 18, alin. (2) din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 11. din Legea 370/2009)

(3) Structura și atribuțiile comisiei prevăzute la alin. (1) și ale secretariatului tehnic prevăzut la alin. (2) se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(4) Pentru activitatea depusă, membrii Consiliului de mediere au dreptul la o indemnizație lunară, în condițiile stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

Art. 19

(1) Consiliul de mediere se întrunește lunar sau ori de câte ori este necesar, la convocarea președintelui.

(2) Ședințele Consiliului de mediere se desfășoară în prezența a cel puțin 7 membri și sunt publice, cu excepția cazului în care membrii săi hotărâsc altfel.

▶(la data 01-oct-2012 Art. 19, alin. (2) din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 6. din Legea 115/2012)

▶(la data 06-dec-2009 Art. 19, alin. (3) din capitolul II, secțiunea 2 abrogat de Art. I, punctul 12. din Legea 370/2009)

(4) În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul de mediere adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor care îl compun.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 19, alin. (4) din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 13. din Legea 370/2009)

(5) La lucrările Consiliului de mediere pot fi invitate să participe persoane din orice alte instituții sau organisme profesionale, a căror consultare este necesară pentru luarea măsurilor sau pentru adoptarea hotărârilor Consiliului de mediere.

Art. 20

Consiliul de mediere are următoarele atribuții principale:

a) promovează activitatea de mediere și reprezintă interesele mediatorilor autorizați în scopul asigurării calității serviciilor din domeniul medierii, conform prevederilor prezentei legi;

▶(la data 06-dec-2009 Art. 20, litera A. din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 14. din Legea 370/2009)

b) elaborează standardele de formare în domeniul medierii, pe baza celor mai bune practici internaționale în materie;

c) autorizează programele de formare profesională inițială și continuă, precum și pe cele de specializare a mediatorilor;

▶(la data 06-dec-2009 Art. 20, litera C. din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 14. din Legea 370/2009)

d) întocmește și actualizează lista furnizorilor de formare profesională care au obținut autorizarea;

▶(la data 06-dec-2009 Art. 20, litera D. din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 14. din Legea 370/2009)

e) autorizează mediatorii, în condițiile prevăzute de prezenta lege și de procedura stabilită prin Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de mediere;

▶(la data 06-dec-2009 Art. 20, litera E. din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 14. din Legea 370/2009)

e¹) cooperează, prin intermediul Sistemului de informare în cadrul pieței interne, cu autoritățile competente din celelalte state membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană, în vederea asigurării controlului mediatorilor și a serviciilor pe care aceștia le prestează, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2009;

▶(la data 02-feb-2010 Art. 20, litera E. din capitolul II, secțiunea 2 completat de Art. II, punctul 5. din Ordonanța 13/2010)

f) întocmește și actualizează tabloul mediatorilor autorizați;

g) ține evidența birourilor mediatorilor autorizați;

h) supraveghează respectarea standardelor de formare în domeniul medierii;

i) eliberează documentele care atestă calificarea profesională a mediatorilor;

▶(la data 06-dec-2009 Art. 20, litera I. din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 14. din Legea 370/2009)

j) adoptă Codul de etică și deontologie profesională a mediatorilor autorizați, precum și normele de răspundere disciplinară a acestora;

k) ia măsuri pentru respectarea prevederilor conținute de Codul de etică și deontologie profesională a mediatorilor autorizați și aplică normele privind răspunderea disciplinară a acestora;

l) face propuneri pentru completarea sau, după caz, corelarea legislației privind medierea;

m) adoptă regulamentul privind organizarea și funcționarea sa;

m¹) organizează alegerile pentru următorul consiliu de mediere și elaborează procedurile de organizare a alegerilor. Declanșarea procedurii de organizare a alegerilor se face cu 6 luni înainte de expirarea mandatului Consiliului de mediere la acea dată;

▶(la data 01-oct-2012 Art. 20, litera M¹. din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 7. din Legea 115/2012)

n) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 20, litera N. din capitolul II, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 16. din Legea 370/2009)

Art. 21

Consiliul de mediere își acoperă cheltuielile de organizare și funcționare din venituri proprii, după cum urmează:

a) taxele provenind din autorizarea mediatorilor;

b) donații, sponsorizări, finanțări și alte surse de venit, dobândite în condițiile legii;

c) încasări din vânzarea publicațiilor proprii;

d) sumele provenind din amenzi aplicate ca sancțiuni disciplinare;

e) alte sume rezultate din activitatea Consiliului de mediere, stabilite prin regulament.

CAPITOLUL III: Organizarea și exercitarea activității mediatorilor

Art. 22

(1) Mediatorii își pot desfășura activitatea în cadrul unei societăți civile profesionale, al unui birou în care pot funcționa unul sau mai mulți mediatori asociați, cu personalul auxiliar corespunzător, sau în cadrul unei organizații neguvernamentale, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

(2) Mediatorii sau mediatorii asociați, titulari ai unui birou, pot angaja traducători, juriști, alt personal de specialitate, precum și personal administrativ și de serviciu necesar activității de mediere.

(3) În exercitarea profesiei, mediatorii autorizați pot fi angajați cu contract individual de muncă numai în cadrul formelor prevăzute la art. 22 alin. (1).

▶(la data 06-dec-2009 Art. 22, alin. (3) din capitolul III modificat de Art. I, punctul 17. din Legea 370/2009)

Art. 23

În desfășurarea activității sale, mediatorul autorizat este obligat să țină arhivă și registre proprii, precum și o evidență financiar-contabilă.

Art. 24

Mediatorii se constituie în asociații profesionale locale și naționale, având drept scop reprezentarea intereselor profesionale și protejarea statutului lor, și pot adera la asociații profesionale internaționale în condițiile legii.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 24 din capitolul III modificat de Art. I, punctul 18. din Legea 370/2009)

CAPITOLUL IV: Drepturile și obligațiile mediatorului

SECȚIUNEA 1: Drepturile mediatorului

Art. 25

Mediatorul are dreptul de a informa publicul cu privire la exercitarea activității sale, cu respectarea principiului confidențialității. Condițiile în care se poate face publicitate profesiei de mediator sunt stabilite de regulament.

Art. 26

(1) Mediatorul are dreptul la plata unui onorariu stabilit prin negociere cu părțile, precum și la restituirea cheltuielilor ocazionate de mediere.

(2) Onorariul trebuie să fie rezonabil și să țină cont de natura și de obiectul conflictului.

(3) Pentru activitatea de informare și consiliere a părților cu privire la procedura medierii și avantajele acesteia, îndeplinită potrivit legii anterior încheierii contractului de mediere, mediatorul nu poate pretinde onorariu.

▶(la data 25-nov-2010 Art. 26, alin. (2) din capitolul IV, secțiunea 1 completat de Art. XV din Legea 202/2010)

Art. 27

(1) Fiecare mediator are dreptul să aplice un model propriu de organizare a procedurii de mediere, cu respectarea dispozițiilor și principiilor statuate în prezenta lege.

(2) Mediatorul are dreptul de a refuza preluarea unui caz, având obligația de a îndruma părțile în vederea alegerii unui alt mediator.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 27 din capitolul IV, secțiunea 1 completat de Art. I, punctul 19. din Legea 370/2009)

Art. 28

(1) Sediul profesional al mediatorului este inviolabil.

(2) Percheziția sediului profesional al mediatorului poate fi dispusă numai de judecător și se efectuează de procuror sau de organul de cercetare penală, în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală.

SECȚIUNEA 2: Obligațiile mediatorului

Art. 29

(1) Mediatorul are obligația să dea orice explicații părților cu privire la activitatea de mediere, pentru ca acestea să înțeleagă scopul, limitele și efectele medierii, în special asupra raporturilor ce constituie obiectul conflictului.

(2) Mediatorul trebuie să asigure ca medierea să se realizeze cu respectarea libertății, demnității și a vieții private a părților.

Art. 30

(1) Mediatorul are îndatorirea să depună toate diligențele pentru ca părțile să ajungă la un acord reciproc convenabil, într-un termen rezonabil.

(2) Mediatorul trebuie să conducă procesul de mediere în mod nepărtinitor și să asigure un permanent echilibru între părți.

Art. 31

Mediatorul are obligația să refuze preluarea unui caz, dacă are cunoștință despre orice împrejurare ce l-ar împiedica să fie neutru și imparțial, precum și în cazul în care constată că drepturile în discuție nu pot face obiectul medierii, potrivit art. 2.

Art. 32

Mediatorul este obligat să păstreze confidențialitatea informațiilor de care ia cunoștință în cursul activității sale de mediere, precum și cu privire la documentele întocmite sau care i-au fost predate de către părți pe parcursul medierii, chiar și după încetarea funcției sale.

Art. 33

(1) Mediatorul este obligat să respecte normele de deontologie și să răspundă, cu respectarea dispozițiilor art. 32, cererilor formulate de autoritățile judiciare.

(2) Mediatorul este obligat să comunice Consiliului de mediere orice modificare a condițiilor, care face necesară actualizarea mențiunilor prevăzute la art. 12 alin. (2).

Art. 34

Mediatorul are obligația de a-și îmbunătăți permanent cunoștințele teoretice și tehnicile de mediere, urmând în acest scop cursuri de formare continuă, în condițiile stabilite de Consiliul de mediere.

Art. 35

Mediatorul este obligat să restituie înscrisurile ce i-au fost încredințate de părți pe parcursul procedurii de mediere.

Art. 36

Mediatorul nu poate reprezenta sau asista vreuna dintre părți într-o procedură judiciară ori arbitrală având ca obiect conflictul supus medierii.

Art. 37

(1) Mediatorul nu poate fi audiat ca martor în legătură cu faptele sau cu actele de care a luat cunoștință în cadrul procedurii de mediere. În cauzele penale mediatorul poate fi audiat ca martor numai în cazul în care are dezlegarea prealabilă, expresă și scrisă a părților și, dacă este cazul, a celorlalte persoane interesate.

(2) Calitatea de martor are întâietate față de aceea de mediator, cu privire la faptele și împrejurările pe care le-a cunoscut înainte de a fi devenit mediator în acel caz.

(3) În toate cazurile, după ce a fost audiat ca martor, mediatorul nu mai poate desfășura activitatea de mediere în cauza respectivă.

SECȚIUNEA 3: Răspunderea mediatorului

Art. 38

Răspunderea disciplinară a mediatorului intervine pentru următoarele abateri:

- a) încălcarea obligației de confidențialitate, imparțialitate și neutralitate;
- b) refuzul de a răspunde cererilor formulate de autoritățile judiciare, în cazurile prevăzute de lege;
- c) refuzul de a restitui înscrisurile încredințate de părțile aflate în conflict;
- d) reprezentarea sau asistarea uneia dintre părți într-o procedură judiciară sau arbitrală având ca obiect conflictul supus medierii;
- e) săvârșirea altor fapte care aduc atingere probității profesionale.

Art. 39

(1) Sancțiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea abaterii și constau în:

- a) observație scrisă;
- b) amendă de la 50 lei (RON) la 500 lei (RON);
- c) suspendarea din calitatea de mediator pe o durată de la o lună la 6 luni;
- d) încetarea calității de mediator.

(2) Limitele amenzii prevăzute la alin. (1) lit. b) se actualizează periodic de către Consiliul de mediere, în funcție de rata inflației.

Art. 40

(1) Orice persoană interesată poate sesiza Consiliul de mediere, în scris și sub semnătură, în legătură cu săvârșirea unei abateri dintre cele prevăzute la art. 38.

(2) Cercetarea abaterii se efectuează în termen de cel mult 60 de zile de la data înregistrării sesizării, de către o comisie de disciplină alcătuită dintr-un membru al Consiliului de mediere și 2 reprezentanți ai mediatorilor, desemnați prin tragere la sorți din Tabloul mediatorilor. Membrii comisiei de disciplină sunt numiți prin hotărâre a Consiliului de mediere. Invitarea celui în cauză în vederea audierii este obligatorie. Mediatorul cercetat este îndreptățit să ia cunoștință de conținutul dosarului și să își formuleze apărarea. În caz de neprezentare, se va încheia un proces-verbal semnat de membrii comisiei, din care să reiasă faptul că mediatorul a fost invitat și nu s-a prezentat la termenul stabilit.

(3) Dosarul de cercetare cu propunere de sancționare sau de neaplicare a unei sancțiuni disciplinare se înaintează Consiliului de mediere, care hotărăște, în termen de 30 de zile, cu privire la răspunderea disciplinară a mediatorului.

Art. 41

(1) Hotărârea Consiliului de mediere de aplicare a sancțiunilor prevăzute la art. 39 alin. (1) poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competentă, în termen de 15 zile de la comunicarea acesteia.

(2) Acțiunea exercitată potrivit alin. (1) suspendă executarea hotărârii atacate.

(3) Hotărârea de aplicare a amenzii prevăzute la art. 39 alin. (1) lit. b), rămasă definitivă potrivit legii, constituie titlu executoriu. Neachitarea acestei amenzi în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii de sancționare atrage de drept suspendarea din calitatea de mediator, până la achitarea sumei.

Art. 42

Răspunderea civilă a mediatorului poate fi angajată, în condițiile legii civile, pentru cauzarea de prejudicii, prin încălcarea obligațiilor sale profesionale.

CAPITOLUL V: Procedura de mediere

SECȚIUNEA 1: Procedura prealabilă încheierii contractului de mediere

Art. 43

(1) Părțile aflate în conflict se pot prezenta împreună la mediator. În cazul în care se prezintă numai una dintre părți, mediatorul, la cererea acesteia, va adresa celeilalte părți invitația scrisă, în vederea informării și acceptării medierii, stabilind un termen de cel mult 15 zile. Invitația se transmite prin orice mijloace care asigură confirmarea primirii textului. Partea solicitantă va furniza mediatorului datele necesare contactării celeilalte părți.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 43, alin. (1) din capitolul V, secțiunea 1 modificat de Art. I, punctul 20. din Legea 370/2009)

(2) În cazul imposibilității de prezentare a vreuneia dintre părțile convocate, mediatorul poate stabili, la cererea acesteia, o nouă dată în vederea informării și acceptării medierii. În cazul acceptării medierii, părțile în dispută și mediatorul vor semna contractul de mediere.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 43, alin. (2) din capitolul V, secțiunea 1 modificat de Art. I, punctul 20. din Legea 370/2009)

(2¹) În procesele și cererile în materie civilă și comercială, înainte de introducerea cererii de chemare în judecată, părțile pot încerca soluționarea litigiului prin mediere.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 43, alin. (2) din capitolul V, secțiunea 1 completat de Art. I, punctul 21. din Legea 370/2009)

(3) Dacă una dintre părți refuză, în scris, în mod explicit, medierea ori nu răspunde invitației menționate la alin. (1) ori nu se prezintă de două ori la rând la datele fixate pentru semnarea contractului de mediere, medierea se consideră neacceptată.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 43, alin. (3) din capitolul V, secțiunea 1 modificat de Art. I, punctul 22. din Legea 370/2009)

(4) Mediatorul poate face și alte demersuri legale pe care le consideră necesare pentru invitarea părților la mediere, cu respectarea dispozițiilor prezentei legi.

Art. 44

(1) Este interzisă desfășurarea ședințelor de mediere înainte de încheierea contractului de mediere.

(2) Contractul de mediere se încheie între mediator, pe de o parte, și părțile aflate în conflict, pe de altă parte.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 44, alin. (2) din capitolul V, secțiunea 1 modificat de Art. I, punctul 23. din Legea 370/2009)

SECȚIUNEA 2: Contractul de mediere

Art. 45

Contractul de mediere trebuie să cuprindă, sub sancțiunea anulării, următoarele clauze:

▶(la data 06-dec-2009 Art. 45 din capitolul V, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 24. din Legea 370/2009)

a) identitatea părților aflate în conflict sau, după caz, a reprezentanților lor;

b) menționarea tipului sau a obiectului conflictului;

▶(la data 06-dec-2009 Art. 45, litera B. din capitolul V, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 24. din Legea 370/2009)

c) declarația părților că au fost informate de către mediator cu privire la mediere, efectele acesteia și regulile aplicabile;

▶(la data 06-dec-2009 Art. 45, litera C. din capitolul V, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 24. din Legea 370/2009)

d) obligația mediatorului de a păstra confidențialitatea și decizia părților privind păstrarea confidențialității, după caz;

▶(la data 06-dec-2009 Art. 45, litera D. din capitolul V, secțiunea 2 modificat de Art. I, punctul 24. din Legea 370/2009)

e) angajamentul părților aflate în conflict de a respecta regulile aplicabile medierii;

f) obligația părților aflate în conflict de a achita onorariul convenit mediatorului și cheltuielile efectuate de acesta pe parcursul medierii în interesul părților, precum și modalitățile de avansare și de plată a acestor sume, inclusiv în caz de renunțare la mediere sau de eșuare a procedurii, precum și proporția care va fi suportată de către părți, ținându-se cont, dacă este cazul, de situația lor socială. Dacă nu s-a convenit altfel, aceste sume vor fi suportate de către părți în mod egal;

g) înțelegerea părților privind limba în care urmează să se desfășoare medierea.

h) numărul de exemplare în care va fi redactat acordul în cazul în care acesta va fi în forma scrisă, corespunzător numărului părților semnatare ale contractului de mediere;

i) obligația părților de a semna procesul-verbal întocmit de către mediator, indiferent de modul în care se va încheia medierea.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 45, litera G. din capitolul V, secțiunea 2 completat de Art. I, punctul 25. din Legea 370/2009)

Art. 46

(1) În contractul de mediere pot fi prevăzute și alte clauze, în condițiile legii.

(2) Sub sancțiunea nulității absolute, contractul de mediere nu poate cuprinde clauze care contravin legii sau ordinii publice.

(3) Dacă, pe parcursul procedurii de mediere, apar cheltuieli neprevăzute, efectuate în interesul părților și cu acordul acestora, se va încheia o anexă la contractul de mediere.

Art. 47

(1) Contractul de mediere se încheie în formă scrisă, sub sancțiunea nulității absolute. Acesta se semnează de către

părțile aflate în conflict și de mediator și se întocmește în atâtea exemplare originale câți semnatari sunt.

(2) Părțile aflate în conflict pot da procură specială unei alte persoane, în condițiile legii, pentru a încheia contractul de mediere.

Art. 48

Contractul de mediere constituie titlu executoriu cu privire la obligația părților de a achita onorariul scadent convenit mediatorului.

Art. 49

Termenul de prescripție a dreptului la acțiune pentru dreptul litigios supus medierii se suspendă începând cu data semnării contractului de mediere, până la închiderea procedurii de mediere în oricare dintre modurile prevăzute de prezenta lege.

SECȚIUNEA 3: Desfășurarea medierii

Art. 50

(1) Medierea se bazează pe cooperarea părților și utilizarea, de către mediator, a unor metode și tehnici specifice, bazate pe comunicare și negociere.

(2) Metodele și tehnicile utilizate de către mediator trebuie să servească exclusiv intereselor legitime și obiectivelor urmărite de părțile aflate în conflict.

(3) Mediatorul nu poate impune părților o soluție cu privire la conflictul supus medierii.

Art. 51

Medierea are loc, de regulă, la sediul mediatorului. Dacă este cazul, medierea se poate desfășura și în alte locuri convenite de mediator și de părțile aflate în conflict.

Art. 52

(1) Părțile aflate în conflict au dreptul să fie asistate de avocat sau de alte persoane, în condițiile stabilite de comun acord.

(2) În cursul medierii părțile pot fi reprezentate de alte persoane, care pot face acte de dispoziție, în condițiile legii.

Art. 53

Sușinerile făcute pe parcursul medierii de către părțile aflate în conflict, de persoanele prevăzute la art. 52 și la art. 55 alin. (1), precum și de către mediator au caracter confidențial față de terți și nu pot fi folosite ca probe în cadrul unei proceduri judiciare sau arbitrale, cu excepția cazului în care părțile convin altfel ori legea prevede contrariul. Mediatorul va atrage atenția persoanelor care participă la mediere în condițiile art. 52 asupra obligației de păstrare a confidențialității și le va putea solicita semnarea unui acord de confidențialitate.

Art. 54

(1) Dacă, pe parcursul medierii, apare o situație de natură să afecteze scopul acesteia, neutralitatea sau imparțialitatea mediatorului, acesta este obligat să o aducă la cunoștința părților, care vor decide asupra menținerii sau denunțării contractului de mediere.

(2) Mediatorul are dreptul să închidă procedura de mediere, procedând potrivit dispozițiilor art. 56, care se aplică în mod corespunzător. În această situație mediatorul este obligat să restituie onorariul, în parte, în condițiile stabilite prin contractul de mediere.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 54, alin. (2) din capitolul V, secțiunea 3 modificat de Art. I, punctul 26. din Legea 370/2009)

Art. 55

(1) În cazul în care conflictul supus medierii prezintă aspecte dificile sau controversate de natură juridică ori din orice alt domeniu specializat, mediatorul, cu acordul părților, poate să solicite punctul de vedere al unui specialist din domeniul respectiv.

(2) Atunci când solicită punctul de vedere al unui specialist din afara biroului său, mediatorul va evidenția doar problemele controversate, fără a dezvălui identitatea părților.

SECȚIUNEA 4: Închiderea procedurii de mediere

Art. 56

(1) Procedura de mediere se încheie, după caz:

a) prin încheierea unei înțelegeri între părți în urma soluționării conflictului;

b) prin constatarea de către mediator a eșuării medierii;

c) prin depunerea contractului de mediere de către una dintre părți.

(2) În cazul în care părțile au încheiat numai o înțelegere parțială, precum și în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c), orice parte se poate adresa instanței judecătorești sau arbitrale competente.

Art. 57

La închiderea procedurii de mediere, în oricare dintre cazurile prevăzute la art. 56 alin. (1), mediatorul va întocmi un proces-verbal care se semnează de către părți, personal sau prin reprezentant, și de mediator. Părțile primesc câte un exemplar original al procesului-verbal.

Art. 58

(1) Când părțile aflate în conflict au ajuns la o înțelegere, se poate redacta un acord scris, care va cuprinde toate clauzele consimțite de acestea și care are valoarea unui înscris sub semnătură privată. De regulă, acordul este redactat de către mediator, cu excepția situațiilor în care părțile și mediatorul convin altfel.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 58, alin. (1) din capitolul V, secțiunea 4 modificat de Art. I, punctul 27. din Legea 370/2009)

(2) Înțelegerea părților nu trebuie să cuprindă prevederi care aduc atingere legii și ordinii publice, dispozițiile art. 2 fiind aplicabile.

(3) Înțelegerea părților poate fi afectată, în condițiile legii, de termene și condiții.

(4) În cazul în care conflictul mediat vizează transferul dreptului de proprietate privind bunurile imobile, precum și al altor drepturi reale, partaje și cauze succesoriale, sub sancțiunea nulității absolute, acordul de mediere redactat de către mediator va fi prezentat notarului public sau instanței de judecată, pentru ca acestea, având la bază acordul de mediere, să verifice condițiile de fond și de formă prin procedurile prevăzute de lege și să emită un act autentic sau o hotărâre judecătorească, după caz, cu respectarea procedurilor legale. Acordurile de mediere vor fi verificate cu privire la îndeplinirea condițiilor de fond și de formă, notarul public sau instanța de judecată, după caz, putându-le aduce modificările și completările corespunzătoare cu acordul părților.

▶(la data 01-oct-2012 Art. 58, alin. (4) din capitolul V, secțiunea 4 modificat de Art. I, punctul 8. din Legea 115/2012)

(4¹) Mediatorul este ținut de obligațiile prevăzute la alin. (4) și în cazul în care prin acordul de mediere se constituie, se modifică sau se stinge orice drept real imobiliar.

▶(la data 01-oct-2012 Art. 58, alin. (4) din capitolul V, secțiunea 4 completat de Art. I, punctul 9. din Legea 115/2012)

(5) Obligația prevăzută la alin. (4) se aplică în toate situațiile în care legea impune, sub sancțiunea nulității, îndeplinirea unor condiții de fond și de formă.

(6) În cazul în care legea impune îndeplinirea condițiilor de publicitate, notarul public sau instanța de judecată va solicita înscrierea contractului autentificat, respectiv a hotărârii judecătorești în Cartea Funciară.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 58, alin. (3) din capitolul V, secțiunea 4 completat de Art. I, punctul 28. din Legea 370/2009)

Art. 59

(1) Părțile pot solicita notarului public autentificarea înțelegerii lor.

(2) Părțile se pot înfățișa la instanța judecătorească pentru a cere să se dea o hotărâre care să consfințească înțelegerea lor. Competența aparține fie judecătoriei în a cărei circumscripție își are domiciliul sau reședința ori, după caz, sediul oricare dintre părți, fie judecătoriei în a cărei circumscripție se află locul unde a fost încheiat acordul de mediere. Hotărârea prin care instanța încuviințează înțelegerea părților se dă în camera de consiliu și constituie titlu executoriu în condițiile legii. Dispozițiile art. 432-434 din Codul de procedură civilă se aplică în mod corespunzător.

▶(la data 15-feb-2013 Art. 59 din capitolul V, secțiunea 4 modificat de Art. 62, punctul 1. din titlul IV din Legea 76/2012)

(3) Actul întocmit de notarul public conform alin. (1) și art. 58 alin. (4) și (4¹), prin care se autentifică înțelegerea din acordul de mediere, are putere de titlu executoriu.

▶(la data 01-iul-2013 Art. 59, alin. (2) din capitolul V, secțiunea 4 completat de Art. 1, punctul 4. din Legea 214/2013)

Art. 59¹

Dacă acordul de mediere se referă la o cauză succesorală și a intervenit înainte de eliberarea certificatului de moștenitor, competența aparține notarului public, conform legii.

Art. 59²

Cererea adresată instanței privind pronunțarea unei hotărâri care să consfințească înțelegerea părților rezultată din acordul de mediere se taxează potrivit legii.

▶(la data 29-iun-2013 Art. 59² din capitolul V, secțiunea 4 modificat de Art. 52 din Ordonanța urgentă 80/2013)

Art. 60

(1) În orice fază a procedurii de mediere, oricare dintre părțile aflate în conflict are dreptul de a denunța contractul de mediere, încunoștințând, în scris, cealaltă parte și mediatorul.

(2) Mediatorul ia act de denunțarea unilaterală a contractului de mediere și, în cel mult 48 de ore de la data primirii încunoștințării, întocmește un proces-verbal de închidere a procedurii de mediere.

(3) Dacă una dintre părțile aflate în conflict nu se mai prezintă la mediere, fără a denunța contractul de mediere în condițiile alin. (1), mediatorul este obligat să facă toate demersurile necesare pentru a stabili intenția reală a părții respective și, după caz, va continua sau va închide procedura de mediere.

SECȚIUNEA 5: Medierea în cazul unui litigiu pe rolul instanțelor de judecată

Art. 60¹

(1) În litigiile ce pot face, potrivit legii, obiect al medierii sau al altei forme alternative de soluționare a conflictelor, părțile și/sau partea interesată, după caz, sunt ținute să facă dovada că au participat la ședința de informare cu privire la avantajele medierii, în următoarele materii:

a) în domeniul protecției consumatorilor, când consumatorul invocă existența unui prejudiciu ca urmare a achiziționării unui produs sau unui serviciu defectuos, a nerespectării clauzelor contractuale ori garanțiilor acordate, a existenței unor clauze abuzive cuprinse în contractele încheiate între consumatori și operatorii economici ori a încălcării altor drepturi prevăzute în legislația națională sau a Uniunii Europene în domeniul protecției consumatorilor;

b) în materia dreptului familiei, în situațiile prevăzute la art. 64;

c) în domeniul litigiilor privind posesia, grănițuirea, strămutarea de hotare, precum și în orice alte litigii care privesc raporturile de vecinătate;

d) în domeniul răspunderii profesionale în care poate fi angajată răspunderea profesională, respectiv cauzele de malpraxis, în măsura în care prin legi speciale nu este prevăzută o altă procedură;

e) în litigiile de muncă izvorâte din încheierea, executarea și încetarea contractelor individuale de muncă;

f) în litigiile civile a căror valoare este sub 50.000 lei, cu excepția litigiilor în care s-a pronunțat o hotărâre executorie de deschidere a procedurii de insolvență, a acțiunilor referitoare la registrul comerțului și a cazurilor în care părțile aleg să recurgă la procedura prevăzută la art. 1.013-1.024 sau la cea prevăzută la art. 1.025-1.032 din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

▶(la data 15-feb-2013 Art. 60¹, alin. (1), litera F. din capitolul V, secțiunea 5 modificat de Art. I, punctul 4. din Ordonanța urgentă 90/2012)

▶(la data 01-feb-2014 Art. 60¹, alin. (1), litera G. din capitolul V, secțiunea 5 abrogat de Art. 84, punctul 5. din titlul II din Legea 255/2013)

▶(la data 15-feb-2013 Art. 60¹, alin. (2) din capitolul V, secțiunea 5 abrogat de Art. I, punctul 5. din Ordonanța urgentă 90/2012)

*) Potrivit art. VIII din Ordonanța de urgență nr. 4/2013, termenul prevăzut la art. II din Legea nr. 115/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 462 din 9 iulie 2012, referitor la intrarea în vigoare a dispozițiilor art. 60¹ din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare se prorogă după cum urmează:

- până la intrarea în vigoare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 3 august 2012, cu completările ulterioare, în ceea ce privește dispozițiile alin. (1) lit. a)-f);

- până la intrarea în vigoare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, în ceea ce privește dispozițiile alin. (1) lit. g).

▶(la data 15-feb-2013 Art. 60¹ din capitolul V, secțiunea 5 a se vedea referințe de aplicare din Art. VIII din Ordonanța urgentă 4/2013)

Art. 60²

(1) Procedura de informare, incluzând și formalitățile pentru convocarea părților, nu poate depăși 15 zile calendaristice. Prevederile art. 2.532 pct. 7 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Acceptarea participării sau participarea la ședința de informare nu constituie o recunoaștere a dreptului ce ar face obiectul litigiului și nu întrerupe cursul prescripției.

▶(la data 15-feb-2013 Art. 60¹ din capitolul V, secțiunea 5 completat de Art. I, punctul 6. din Ordonanța urgentă 90/2012)

Art. 61

(1) În cazul în care conflictul a fost dedus judecătii, soluționarea acestuia prin mediere poate avea loc din inițiativa părților sau la propunerea oricăreia dintre acestea ori la recomandarea instanței, cu privire la drepturi asupra cărora părțile pot dispune potrivit legii. Medierea poate avea ca obiect soluționarea în tot sau în parte a litigiului. Mediatorul nu poate solicita plata onorariului pentru informarea părților.

(2) La închiderea procedurii de mediere, mediatorul este obligat, în toate cazurile, să transmită instanței de judecată competente acordul de mediere și procesul-verbal de încheiere a medierii în original și în format electronic dacă părțile au ajuns la o înțelegere sau doar procesul-verbal de încheiere a medierii în situațiile prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. b) și c).

▶(la data 01-oct-2012 Art. 61 din capitolul V, secțiunea 5 modificat de Art. I, punctul 14. din Legea 115/2012)

Art. 62

(1) Pentru desfășurarea procedurii de mediere, judecarea cauzelor civile de către instanțele judecătorești sau arbitrale va fi suspendată la cererea părților, în condițiile prevăzute de art. 242 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă.

(2) Cursul termenului perimării este suspendat pe durata desfășurării procedurii de mediere, dar nu mai mult de 3 luni de la data semnării contractului de mediere.

(3) Cererea de repunere pe rol este scutită de taxa judiciară de timbru.

Art. 63

(1) În cazul în care litigiul a fost soluționat pe calea medierii, instanța va pronunța, la cererea părților, o hotărâre, dispozițiile art. 432-434 din Codul de procedură civilă fiind aplicabile în mod corespunzător.

▶(la data 15-feb-2013 Art. 63, alin. (1) din capitolul V modificat de Art. 62, punctul 2. din titlul IV din Legea 76/2012)

(2) Odată cu pronunțarea hotărârii, instanța va dispune, la cererea părții interesate, restituirea taxei judiciare de timbru, plătită pentru investirea acesteia, cu excepția cazurilor în care conflictul soluționat pe calea medierii este legat de transferul dreptului de proprietate și/sau constituirea altui drept real asupra unui bun imobil.

▶(la data 15-feb-2013 Art. 63, alin. (2) din capitolul V modificat de Art. 62, punctul 2. din titlul IV din Legea 76/2012)

(2¹) Instanța de judecată nu va dispune restituirea taxei judiciare de timbru plătite pentru investirea acesteia, în cazul în care conflictul soluționat este legat de o cauză succesorală pentru care nu s-a eliberat certificatul de moștenitor.

▶(la data 01-oct-2012 Art. 63, alin. (2) din capitolul V, secțiunea 5 completat de Art. I, punctul 16. din Legea 115/2012)

(3) Hotărârea de expedient pronunțată conform prevederilor prezentei legi constituie titlu executoriu.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 63, alin. (2) din capitolul V, secțiunea 5 completat de Art. I, punctul 31. din Legea 370/2009)

CAPITOLUL VI: Dispoziții speciale privind medierea unor conflicte

SECȚIUNEA 1: Dispoziții speciale privind conflictele de familie

Art. 64

(1) Pot fi rezolvate prin mediere neînțelegerile dintre soți privitoare la:

a) continuarea căsătoriei;

b) partajul de bunuri comune;

c) exercițiul drepturilor părintești;

d) stabilirea domiciliului copiilor;

e) contribuția părinților la întreținerea copiilor;

f) orice alte neînțelegeri care apar în raporturile dintre soți cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii.

▶(la data 01-oct-2012 Art. 64, alin. (1) din capitolul VI, secțiunea 1 modificat de Art. I, punctul 17. din Legea 115/2012)

(1¹) Acordurile de mediere încheiate de părți, în cauzele/conflictele ce au ca obiect exercițiul drepturilor părintești, contribuția părinților la întreținerea copiilor și stabilirea domiciliului copiilor, îmbracă forma unei hotărâri de expedient.

▶(la data 01-oct-2012 Art. 64, alin. (1) din capitolul VI, secțiunea 1 completat de Art. I, punctul 18. din Legea 115/2012)

(2) Înțelegerea soților cu privire la desfacerea căsătoriei și la rezolvarea aspectelor accesorii divorțului se depune de către părți la instanța competentă să pronunțe divorțul.

Art. 65

Mediatorul va veghea ca rezultatul medierii să nu contravină interesului superior al copilului, va încuraja părinții să se concentreze în primul rând asupra nevoilor copilului, iar asumarea responsabilității părintești, separația în fapt sau divorțul să nu impiezeze asupra creșterii și dezvoltării acestuia.

Art. 66

(1) Înainte de încheierea contractului de mediere sau, după caz, pe parcursul procedurii, mediatorul va depune toate diligențele pentru a verifica dacă între părți există o relație abuzivă ori violentă, iar efectele unei astfel de situații sunt de natură să influențeze medierea și va decide dacă, în asemenea circumstanțe, soluționarea prin mediere este potrivită. Dispozițiile art. 54 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Dacă, în cursul medierii, mediatorul ia cunoștință de existența unor fapte ce pun în pericol creșterea sau dezvoltarea normală a copilului ori prejudiciază grav interesul superior al acestuia, este obligat să sesizeze autoritatea competentă.

SECȚIUNEA 2: Dispoziții speciale privind medierea în cauzele penale

Art. 67

▶(la data 09-iun-2015 Art. 67 din capitolul VI, secțiunea 2 a se vedea referințe de aplicare din Decizia 9/2015)

(1) Dispozițiile din prezenta lege se aplică și în cauzele penale, atât în latura penală, cât și în latura civilă, după distincțiile arătate în prezenta secțiune.

(2) În latura penală a procesului, dispozițiile privind medierea se aplică numai în cauzele privind infracțiuni pentru care, potrivit legii, retragerea plângerii prealabile sau împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

(3) Părțile și subiecții procesuali nu pot fi constrânși să accepte procedura medierii.

▶(la data 01-feb-2014 Art. 67 din capitolul VI, secțiunea 2 modificat de Art. 84, punctul 6. din titlul II din Legea 255/2013)

Art. 68

(1) În cauzele penale medierea trebuie să se desfășoare astfel încât să fie respectate drepturile fiecărei părți ori subiect procesual la asistență juridică și, dacă este cazul, la serviciile unui interpret. Procesul-verbal întocmit potrivit prezentei legi, prin care se încheie procedura medierii, trebuie să arate dacă persoanele între care s-a desfășurat procedura medierii au beneficiat de asistența unui avocat și de serviciile unui interpret ori, după caz, să menționeze faptul că au renunțat expres la acestea.

▶(la data 01-feb-2014 Art. 68, alin. (1) din capitolul VI, secțiunea 2 modificat de Art. 84, punctul 7. din titlul II din Legea 255/2013)

(2) În cazul minorilor, garanțiile prevăzute de lege pentru desfășurarea procesului penal trebuie asigurate, în mod corespunzător, și în cadrul procedurii de mediere.

Art. 69

(1) În cazul în care procedura de mediere se desfășoară înaintea începerii procesului penal și aceasta se încheie prin soluționarea conflictului și încheierea unei înțelegeri, potrivit art. 56 alin. (1) lit. a), prin derogare de la dispozițiile art. 157 alin. (3) din Codul penal, fapta nu va atrage răspunderea penală pentru făptuitorul cu privire la care conflictul s-a încheiat prin mediere.

(2) Termenul prevăzut de lege pentru introducerea plângerii prealabile se suspendă pe durata desfășurării medierii. Dacă părțile aflate în conflict nu au încheiat o înțelegere, potrivit art. 56 alin. (1) lit. a), persoana vătămată poate introduce plângerea prealabilă în același termen, care își va relua cursul de la data întocmirii procesului-verbal de închidere a procedurii de mediere, socotindu-se și timpul scurs înainte de suspendare.

▶(la data 01-feb-2014 Art. 69 din capitolul VI, secțiunea 2 modificat de Art. 84, punctul 8. din titlul II din Legea 255/2013)

Art. 70

(1) În cazul în care medierea cu privire la latura penală a cauzei se desfășoară după începerea procesului penal, urmărirea penală sau, după caz, judecata se poate suspenda, în temeiul prezentării de către părți a contractului de mediere.

▶(la data 01-feb-2014 Art. 70, alin. (1) din capitolul VI, secțiunea 2 modificat de Art. 84, punctul 9. din titlul II din Legea 255/2013)

(2) Suspendarea durează până când procedura medierii se încheie prin oricare dintre modurile prevăzute de prezenta lege, dar nu mai mult de 3 luni de la data la care a fost dispusă.

▶(la data 01-feb-2014 Art. 70, alin. (2) din capitolul VI, secțiunea 2 modificat de Art. 84, punctul 9. din titlul II din Legea 255/2013)

▶(la data 01-oct-2012 Art. 70, alin. (3) din capitolul VI, secțiunea 2 abrogat de Art. I, punctul 19. din Legea 115/2012)

(4) Procesul penal se reia din oficiu, imediat după primirea procesului-verbal prin care se constată că nu s-a încheiat înțelegerea potrivit art. 56 alin. (1) lit. a) sau, dacă acesta nu se comunică, la expirarea termenului prevăzut la alin. (2).

▶(la data 01-feb-2014 Art. 70, alin. (4) din capitolul VI, secțiunea 2 modificat de Art. 84, punctul 9. din titlul II din Legea 255/2013)

(5) Pentru soluționarea acțiunii penale ori a acțiunii civile în baza acordului încheiat ca rezultat al medierii, mediatorul este obligat să transmită organului judiciar acordul de mediere și procesul-verbal de încheiere a medierii în original și în format electronic dacă părțile au ajuns la o înțelegere sau doar procesul-verbal de încheiere a medierii în situațiile prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. b) și c).

▶(la data 01-feb-2014 Art. 70, alin. (5) din capitolul VI, secțiunea 2 modificat de Art. 84, punctul 9. din titlul II din Legea 255/2013)

(6) Dispozițiile art. 61 alin. (2) se aplică în mod corespunzător în cazul în care medierea este recomandată de către organele judiciare.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 70, alin. (4) din capitolul VI, secțiunea 2 completat de Art. I, punctul 32. din Legea 370/2009)

CAPITOLUL VII: Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 71

(1) În termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se înființează Consiliul de mediere, care va elabora regulamentul privind organizarea și funcționarea sa, precum și standardele de formare în domeniul medierii, ce vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În vederea constituirii primului consiliu de mediere, membrii acestuia vor fi desemnați de comun acord de către organizațiile legal constituite din domeniul medierii, avându-se în vedere criteriile cumulative privitoare la vechimea activității organizației în acest domeniu conform prevederilor statutului, numărul de membri specializați, precum și pregătirea și experiența practică în mediere ale reprezentanților acestor organizații.

(3) Pentru organizarea și funcționarea primului consiliu de mediere, în primul an de la începerea activității se alocă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justiției, fondurile aferente următoarelor categorii de cheltuieli:

a) cheltuielile de întreținere și funcționare;

b) salariile secretariatului tehnic al acestuia.

(4) După expirarea perioadei de un an de la data constituirii Consiliului de mediere, finanțarea sa se asigură în condițiile art. 21.

Art. 72

(1) În termen de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului de mediere, începe procedura de autorizare a mediatorilor.

(2) Persoanele care au absolvit sau care, la intrarea în vigoare a prezentei legi, urmează un curs de formare

profesională a mediatorilor în țară ori în străinătate, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 7 lit. a)-e), pot solicita autorizarea ca mediator, în condițiile prezentei legi, având obligația prezentării documentelor care atestă programa de formare parcursă. Consiliul de mediere va decide autorizarea după evaluarea conținutului programei de formare prezentate, inclusiv a duratei pregătirii. Dispozițiile art. 8 alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

▶(la data 01-oct-2012 Art. 72, alin. (2) din capitolul VII modificat de Art. I, punctul 21. din Legea 115/2012)

Art. 73

(1) Dispozițiile prezentei legi privind medierea conflictelor devin aplicabile în termen de o lună de la data întocmirii tabloului mediatorilor autorizați.

(2) Dispozițiile prezentei legi se aplică și în medierea conflictelor de drepturi de care părțile pot dispune din cadrul conflictelor de muncă.

▶(la data 06-dec-2009 Art. 73, alin. (2) din capitolul VII modificat de Art. I, punctul 33. din Legea 370/2009)

Art. 74

(1) Instituțiile și celelalte persoane juridice care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au în derulare cursuri de formare a mediatorilor le pot finaliza în conformitate cu reglementările în vigoare la momentul începerii cursurilor.

▶(la data 01-oct-2012 Art. 74, alin. (2) din capitolul VII abrogat de Art. I, punctul 22. din Legea 115/2012)

Art. 75

Avocații, notarii publici, precum și membrii altor profesii liberale care dobândesc calitatea de mediator potrivit prevederilor prezentei legi pot desfășura activitatea de mediere la sediul unde își exercită activitatea de bază.

▶(la data 01-oct-2012 Art. 75 din capitolul VII modificat de Art. I, punctul 23. din Legea 115/2012)

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
BOGDAN OLTEANU
PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 441 din data de 22 mai 2006